

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Marie Žiškové v právní věci žalobkyně: **Z. C.,** zastoupené Mgr. Robertem Cholenským, advokátem se sídlem Bolzanova 5, 618 00 Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna,** se sídlem Malinovského náměstí 3, 601 67 Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 12. 2009, č. j. MMB/0277521/2009, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 12. 2010, č. j. 57 A 19/2010 - 43,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadá žalobkyně shora uvedený rozsudek krajského soudu. Navrhuje jeho zrušení a vrácení věci krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Skutkové a právní závěry krajského soudu

(1) Krajský soud zamítl žalobu, kterou žalobkyně podala proti rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 16. 12. 2009, č. j. MMB /027755211. Vycházel ze zjištění, doloženého rovněž úředním záznamem o podání vysvětlení žalobkyní ze dne 31. 5. 2009, že žalobkyně a další dva lidé vyjádřili svůj nesouhlas se zneužíváním zvířat tím, že v prostoru konání

„Zemědělského lidového jarmarku“ dne 31. 5. 2009 na Zelném trhu v Brně stáli s transparentem s nápisem „Máme rádi (některá) zvířata. Někdy nám vadí bezpráví a zabíjení“. Chovali se tiše a transparentem vyjadřovali svůj názor. Na výzvu policisty, aby „odstoupili mimo hlavní trasu na okraj k patníkům, kde mohou stát“, nereagovali, protože výzvu nepovažovali za oprávněnou.

(2) Odvolací správní orgán správně svým rozhodnutím potvrdil rozhodnutí Statutárního města Brno, městské části Brno – střed, Komise pro projednání přestupků ze dne 3. 11. 2009, č. j. 090057906/MIDM/PRE/008, kterým byla žalobkyně uznána vinnou spácháním přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, konkrétně za neuposlechnutí výzvy veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci.

(3) Z důkazů, provedených v řízení, respektive ze spisových materiálů, obsažených ve správním spisu, považoval krajský soud za nepochybné, že 31. 5. 2009 se na Zelném trhu v Brně konala prezentace zemědělství, tzv. „Zemědělský lidový jarmark“, kterého se nezávisle na pořadateli mohl zúčastnit každý, aniž by šlo o účast definovanou zákonem o právu shromažďovacím. V tom smyslu se akce zúčastnila též žalobkyně jen proto, aby vyjádřila názor na zneužívání zvířat. Výzvy policisty, aby „odstoupila mimo hlavní trasu“ neuposlechla.

(4) Krajský soud se v napadeném rozsudku neztotožnil s těmi argumenty a závěry žalobkyně, které se týkaly problematiky výkonu shromažďovacího práva. O tom se však v řízení před správními orgány nejednalo. Předmětem řízení bylo posouzení významu skutečnosti, že žalobkyně neuposlechla výzvy policisty a zda tak učinit měla nebo nemusela. Otázka zákonnosti tohoto úkonu policisty jako veřejného činitele (nyní úřední osoby – pozn. NSS), může být předmětem (jiného) soudního řízení.

(5) Pro pořádek třeba dodat, že žalobkyně vedla také řízení, jehož předmětem bylo neoprávněné omezení shromažďovacího práva, práva na svobodu projevu a osobní svobodu. Skutkově se jednalo o stejný případ. Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 22. 6. 2011, č. j. 30 Ca 82/2009 - 40 rozhodl tak, že shromáždění (žalobkyně a dalších dvou osob), konané dne 31. 5. 2009, v Brně na Zelném trhu, nebylo rozpuštěno v souladu se zákonem. Pro řízení o kasační stížnosti toto rozhodnutí přirozeně nemá zásadní význam, snad s výjimkou tvrzení žalobkyně, že dne 31. 5. 2009 přišla do prostoru pořádání Lidového zemědělského jarmarku jako účastník již někým jiným svolané akce.

(6) Ve shodě s citovanou judikaturou Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu (která bude dále specifikována) hodnotil krajský soud jednání žalobkyně, odmítající uposlechnout výzvy policisty jako neoprávněné bez ohledu na správnost provedení výzvy – tato otázka může být řešena odpovídajícími prostředky obrany proti postupu policie. Žalobkyně nebyla oprávněna hodnotit zákonnost výzvy policisty k opuštění vyhrazeného prostoru, a jestliže výzvu neuposlechla a nesplnila tak uloženou povinnost, naplnila tím skutkovou podstatu přestupku neuposlechnutí výzvy veřejného činitele dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích.

Vymezení kasačních důvodů

(7) Žalobkyně napadá rozhodnutí krajského soudu z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, dále z důvodu vady řízení spočívající v tom, že správní orgán vycházel ze skutkové podstaty, která nemá oporu ve spisech a konečně také z důvodu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí spočívajícího v nesrozumitelnosti nebo nedostatků důvodů rozhodnutí.

(8) Žalobkyně namítá, že jednání policistů vůči ní bylo zjevně nezákonné, neboť v době údajného spáchání přestupku klidně stála s transparentem na veřejném prostranství a nikoho neomezovala ani nerušila. V rozporu se skutečností policisté tvrdili, že žalobkyně a další dvě osoby, stojící s žalobkyní a transparentem v prostoru konání „Zemědělského lidového jarmarku“, představují „nepovolenou demonstraci“. Vzhledem k tomu, že žalobkyně odmítla uposlechnout výzvy policistů se z místa vzdálit, byla předvedena na policejní služebnu k podání vysvětlení, neboť se měla dopustit přestupku „nepovolené demonstrace“ a neuposlechnutí výzvy policistů. Odkazy na svá podání z fáze řízení před správním orgánem implicitně žalobkyně argumentuje rozporem postupu policie s právní úpravou a smyslem shromažďovacího práva a související judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k této problematice. Žalobkyně uzavírá, že jednáním policie byla zkrácena na svých základních právech a svobodách (svoboda pokojného shromažďování a právo svobodného projevu), policie neměla žádný důvod proti ní zakročit a neexistuje tak ani důvod pro jakýkoli postih v rámci přestupkového řízení. Navrhuje proto, aby napadený rozsudek krajského soudu v Brně byl zrušen a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí.

Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

(9) Základem argumentace žalovaného je odkaz na prokázanou skutečnost, že žalobkyně výzvu zasahujícího policisty slyšela a jen na základě vlastního uvážení se rozhodla výzvu neuposlechnout. Na takový případ pamatuje i rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 263/97 a podobně i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 34/2007 - 66 z 5. 6. 2008 nebo rozhodnutí č. j. 2 As 25/2010 - 65 ze dne 1. 6. 2010. Jinými slovy žalobkyně neměla možnost jen dle vlastního uvážení posoudit, zda výzvu policisty uposlechnout nebo nikoli. Proti případně nesprávnému pokynu policie se mohla bránit zákonnými prostředky, například podáním stížnosti, což také následně provedla. Žalovaný rovněž poukazuje na to, že výzva policistů, aby stěžovatelka opustila místo, na kterém stála s transparentem a dalšími dvěma osobami, nepředstavuje žádné překročení jejich pravomoci a nic takového také nevyplývá z žádných relevantních skutečností. Sama výzva byla konkrétní a nenabádala žalobkyni k protiprávnímu nebo jakkoli nevhodnému chování. Výzva byla policistou uplatněna v rámci služebního zákroku, ke kterému byl povolán při výkonu své pravomoci.

(10) Stěžovatelka napadla zákrok policistů u soudu podle § 13 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, námitkami proti rozpuštění shromáždění. Nicméně předmětem přestupkového řízení, vedeného proti žalobkyni, byl jen přestupek proti veřejnému pořádku spáchaný neuposlechnutím výzvy policisty, který jednal v rámci svých služebních povinností a své kompetence. Legálnost samotné výzvy není předmětem řízení.

(11) Žalovaný je toho názoru, že žalobkyně neuposlechnutím výzvy policisty opustit vyhrazený prostor pro pořádání Lidového jarmarku naplnila formální i materiální znaky přestupku proti veřejnému pořádku dle § 2 odst. 1 a § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb. v platném znění o přestupcích. Uložená sankce zcela jistě není nepřiměřená již proto, že je nejmírnější, jakou lze za přestupek uložit.

(12) Žalovaný uvedl nakonec, že soud se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal se všemi námitkami žalobkyně, v řízení nebyla nijak porušena její procesní práva ani práva dle Listiny základních práv a svobod.

Argumentace Nejvyššího správního soudu

(13) Nejvyšší správní soud přezkoumal z podnětu podané kasační stížnosti napadený rozsudek a řízení, které mu předcházelo, vycházel přitom z důvodů, uplatněných stěžovatelkou a dospěl k závěru, kasační stížnost není důvodná. Předmětem sporu nejsou skutkové okolnosti případu, nýbrž jeho právní posouzení.

(14) Dne 31. 5. 2009 se konal Zemědělský lidový jarmark. Žalobkyně s dalšími dvěma osobami se dostavila do prostoru, vyhrazeného pro konání této zemědělské prezentace s úmyslem tam transparentem vyjádřit svůj odmítavý postoj k týrání zvířat. V určitý okamžik byla policistou, který byl povolán pořadatelem jarmarku, vyzvána, aby opustila hlavní trasu a postavila se na kraj. Výzvu policisty neuposlechla, nicméně se dostavila k podání vysvětlení a transparent jí byl odebrán, neboť podle policie „hrozilo, že budou i nadále pokračovat v protiprávním jednání“.

(15) Podnětem k zahájení přestupkového řízení bylo oznámení policie o přestupku ze dne 18. 6. 2009, a to pro podezření z přestupku proti veřejnému pořádku a také proti právu shromažďovacímu, dle § 47 odst. 1 písm. a), f) zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích.

(16) Správní řízení však bylo vedeno jen pro přestupek proti veřejnému pořádku, neboť správní orgán se s argumentací oznamovatele neztotožnil. Pořadatelem akce „Zemědělský lidový jarmark“ byla soukromoprávní agentura, přičemž akce nebyla pořádána podle zákona o právu shromažďovacím, nýbrž jako zvláštní užívání komunikace v souvislosti s návštěvou ministrů zemědělství zemí EU a prezentací jihomoravského zemědělství. Město Brno pořádání takových akcí upravilo vyhláškou č. 16/2005, která ukládá povinnosti pouze pořadateli, nikoli však účastníkům nebo jiným osobám. Takové akce se proto může zúčastnit každý občan nezávisle a bez zvláštních povinností. Samozřejmě s předpokladem, že se bude na veřejnosti chovat v souladu s obecně uznávanými pravidly slušnosti. Ze spisového materiálu není patrné, proč by náhodné seskupení tří osob včetně žalobkyně mělo být považováno za shromáždění ve smyslu § 1 zákona o právu shromažďovacím, z ničeho nevyplývá, že by někdo byl jeho svolavatelem, ba naopak všechny dotčené osoby potvrzovaly náhodnost setkání.

(17) Argumentace kasační stížnosti se tedy míjí s důvody, pro které bylo přestupkové řízení vedeno. Zejména ústřední úvaha žalobkyně o nepřiměřenosti, bezdůvodnosti a nezákonnosti jednání policie, operující s porušením ústavně zaručeného práva žalobkyně

na svobodné vyjádření názoru a shromáždění, ignoruje skutečnost, že přestupkové řízení tato práva ničím nezpochybnilo již proto, že o ně ve správním přestupkovém řízení ani nešlo. Odlišný názor policie, patrný z podnětu k zahájení přestupkového řízení (oznámení přestupku ze dne 25. 8. 2009) byl transparentně již správním orgánem přestupkového řízení prvého stupně odmítnut – viz záznam o vyhodnocení zmíněného oznámení policie ze dne 10. 9. 2009. Od samého počátku bylo tedy přestupkové řízení vedeno jen pro skutek, spočívající v tom, že žalobkyně odmítla uposlechnout výzvu policisty opustit místo, na kterém s dalšími dvěma osobami stála s transparentem, a přesunout se mimo „hlavní trasu“, tedy pro přestupek dle § 47 odst. 1 písm. a) přestupkového zákona.

(18) Tvrzení žalobkyně, že se soud v napadeném rozhodnutí nevypořádal ani s jedním z četných argumentačních bodů žaloby v kontextu uvedených skutečnosti postrádá racionalitu. Ani samotná žalobkyně nepopírá, že výzvu policisty neuposlechla, neboť byla přesvědčena, že její jednání bylo „v souladu s právem a v zájmu demokratických a občanských hodnot v právním státě“. Jistě, není pochyb o tom, že právo na vyjádření kritického názoru (v tomto případě na týrání zvířat) klidnou demonstrací názoru textem na malém transparentu a přítomnost na volně přístupném místě nelze zpochybnit a také správní orgány ani soud v napadeném rozsudku nic podobného neučinily. Naopak, v tomto směru daly žalobkyni za pravdu.

(19) Předmětem řízení byl výhradně skutek, spočívající v neuposlechnutí výzvy policisty, aby žalobkyně ustoupila mimo hlavní trasu na okraj k patníkům, kde může stát. Z dále uvedené judikatury plyne, že pro závaznost výzvy je vcelku lhostejné, zda byla výzva policisty motivována správnou úvahou. Pro osud kasační stížnosti to nemá zásadní význam, nicméně nelze popřít, že výzva policisty měla svou logiku. Jakkoli se žalobkyně nacházela v místě, kde mohl stát každý, podle policisty stála v „hlavní trase“ pohybu účastníků jarmarku. Její statickou přítomnost s transparentem a spolu s dalšími dvěma osobami mohl zasahující policista důvodně vyhodnotit jako problém. Zda správně nebo nesprávně, není předmětem této žaloby.

(20) Jak bylo shora naznačeno, Nejvyšší správní soud se v tomto případě neměl důvod odchýlit od dřívější judikatury k dané problematice, a to judikatury vlastní i judikatury Ústavního soudu.

(21) Na rozdíl od žalobkyně zastává Nejvyšší správní soud názor, že zásadně použitelným rozhodnutím v případech podobných projednávanému je i nadále usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998 ve věci ÚS 263/97, ve kterém je shodná problematika řešena jednoznačně: „*Protože /žalobce/ neuposlechl výzvy veřejného činitele /policisty Městské policie/, naplnil skutkovou podstatu přestupku neuposlechnutí výzvy veřejného činitele dle § 47 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., v platném znění. Ústavní soud se ztotožnil se závěrem Okresního úřadu K., že občané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným zákonným způsobem. Ústava ČR, Listina základních práv a svobod ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby jednotliví občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokynů uposlechli nebo neuposlechli.*“

(22) Rovněž judikatura Nejvyššího správního soudu je v této problematice konsekventní. Ve věci sp. zn. 5 As 34/2007 Nejvyšší správní soud konstatoval rozsudkem ze dne 5. 6. 2008 *„...že pro trestnost přestupků musí platit obdobné principy a pravidla jako v případě trestných činů.* V rozsudku ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007 – 135 tento soud mimo jiné konstatoval, že *„Trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů"* a že *„pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu.*" A dále *„Všichni občané jsou nepochybně povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným, avšak zákonným způsobem. Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod, ani žádná jiná právní norma nepřipouštějí, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě tohoto jejich pokynů neuposlechli (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97, www.nalus.usoud.cz).*" Předpoklad existence formálních i materiálních znaků deliktu je v daném případě naplněn, jak bude dále konkretizováno.

(23) Postup policisty v této věci respektoval i princip přiměřenosti. V tomto směru lze konstatovat třeba z rozsudku ve věci sp. zn. 2 As 25/2010, že v případě zásahu policisty do chráněných zájmů občanů (v citované věci se jednalo o domovní svobodu) *„...je nutné důsledně postupovat v souladu se zásadou proporcionality, která je konkretizována v § 11 zákona o Policii ČR. Podle tohoto ustanovení je policista... povinen a) dbát, aby žádné osobě v důsledku jeho postupu nevznikla bezdůvodná újma, b) dbát, aby bezdůvodná újma nevznikla jeho rozhodnutím ani osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena a c) postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.*" Není pochyb, že žalobkyni ani žádné jiné osobě výzvou policisty, aby se postavila stranou hlavního proudu (a tam klidně dál pokračovala v protestu) přirozeně žádná újma nevznikla ani nehrozila.

(24) Na rozdíl od žalobkyně Nejvyšší správní soud nezastává názor, že by napadené rozhodnutí soudu i předcházející rozhodnutí správních orgánů byla v rozporu s dalším rozhodnutím Ústavního soudu ve vztahu k projednávané problematice, totiž s nálezem ze dne 18. 2. 2010 ve věci I. ÚS 1849/08. Problematika, na kterou reaguje citované rozhodnutí Ústavního soudu, vykazuje významné odchylky od toho, co řeší Nejvyšší správní soud. Rozhodnutí v nyní projednávaném sporu představuje ve skutečnosti konkretizaci citované problematiky.

(25) V uvedeném rozhodnutí Ústavní soud připomíná povinnost orgánů veřejné moci pohybovat se z hlediska formálního, ale také obsahového /materiálního/ v hranicích svých pravomocí a kompetencí, přičemž výkon těchto pravomocí musí být také po materiální stránce v souladu se základními principy, vyjádřenými v ustanoveních ústavního pořádku. O tom, že jde o požadavek materiálního pojetí právního státu (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) není pochyb. To ovšem připomíná Ústavní soud v reakci na výrazně odlišnou situaci posuzovaného případu proto, aby zdůraznil ochranu principu zákazu sebeobviňování (vyplývajícího z interpretace čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) v případě sankcí vynucovaného podání vysvětlení *(„nemo tenetur se ipsum accusare").* O to se v případě stěžovatelky přirozeně nejedná.

(26) Stejně důsledně jako Ústavní soud také Nejvyšší správní soud nepochybuje o tom, *„...že ústavní systém České republiky vychází z principů materiálního právního státu.“* Lze souhlasit, že obecně *vzato „...orgán veřejné moci vykonává určitou pravomoc a kompetenci ultra vires nejen tehdy, jedná-li mimo formálně zákonem stanovený rámec pravomocí a kompetencí, ale materiálně též tehdy, pokud svým jednáním nesleduje určitý předvídatelný a racionálně zdůvodnitelný účel, pro který mu byla určitá pravomoc a kompetence svěřena, resp. tehdy, narušuje-li svým, byť o zákon se opírajícím postupem, základní práva dotčených osob více, než je nezbytně nutné k tomu, aby byl ještě dosažen zákonem stanovený účel. Ukládá-li na základě zákona orgán veřejné moci soukromým osobám povinnosti, a tím omezuje jejich základní práva, musí přesto dbát na to, aby zcela nepopřel samotnou podstatu toho kterého základního práva nebo jeho smysl. Omezení nelze užít k jiným, než zákonem předvídaným účelům (čl. 4 odst. 4 Listiny). Tak základní práva zpětně omezují svá, formálním zákonem předvídaná, omezení.“* (nález ze dne 18. 2. 2010 ve věci I. ÚS 1849/08).

(27) V projednávaném případě žádná z uvedených kautel rozhodně porušena nebyla. Policista výzvou žalobkyni nejednal mimo formálně zákonem stanovený rámec vlastní pravomoci a kompetence a uvedeným jednáním sledoval také výzvou naznačený účel (aby se žalobkyně postavila mimo „hlavní trasu“ občanů, kteří přišli na Zemědělský lidový jarmark), v daném případě zdůvodnitelný snahou usnadnit plynulý pohyb lidí ve vyhrazeném prostoru. Zkrátka žalobkyně, podle názoru policisty, překážela ostatním (kromě toho, že podle něj se účastnila neohlášeného shromáždění, ovšem za to jí sankce uložena nebyla) a výzva, spočívající v tom, aby se postavila vedle, žádné omezení (rozhodně žádné relevantní omezení) nepředstavovala. Ve svobodném vyjadřování názoru jí policista rozhodně bránit nemínil. Uposlechnutím výzvy by právo žalobkyně (zde vyjádřit svobodně názor na zneužívání zvířat) nebylo ani nemohlo být dotčeno, neboť v jeho výkonu mohla žalobkyně klidně, o pár metrů vedle, pokračovat dál.

(28) Zato neuposlechnutí výzvy policisty jen podle subjektivní úvahy o tom, že se jedná o výzvu nesprávnou, představuje nikoli bezvýznamné ohrožení jednoho z pravidel fungování demokratické společnosti. Jde o jednání, které právě v uvedeném smyslu naplňuje zákonné formální i materiální znaky přestupku dle § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Jedná se o zaviněné jednání (žalobkyně vědomě neuposlechla výzvy policisty), které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti (aby policie byla schopná přijímat odpovídající operativní opatření v případech, kdy je to zapotřebí pro řádné fungování společenských procesů) a je za přestupek výslovně označeno v tomto zákoně [§ 47 odst. 1 písm. a) citovaného zákona].

(29) Zkusme si představit důsledky logiky žalobkyně v třeba v jednání policie při řízení dopravy. Povinností policie je užitím přiměřených prostředků (§ 11 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky) bránit vzniku zbytečného škodlivého následku na zdraví či majetku občanů, těch přímo jednajících nebo jen náhodně dotčených [viz třeba § 10 odst. 1), 3), § 20 odst. 3), § 34 odst. 1), 2) citovaného zákona].

(30) V uvedených a v řadě dalších případů musí policista jednat okamžitě prosazením účinného řešení (třeba zákazem nebo příkazem něco dělat či se něčeho zdržet, vykázáním občana z určitého místa, zastavením či odkloněním dopravy v zásadě bez ohledu na subjektivní výhrady jednotlivých dotčených osob). Jestliže by v těchto případech měla být

nejprve prověřována správnost zamýšleného úkonu veřejného činitele k překonání leckdy velmi subjektivistických představ účastníků (šarvátek, tlačenice lidí, bezohlednosti chování v silniční dopravě) byla by jakákoli řešení takových situací paralyzována, hrozil by chaos (řešení musí přijít okamžitě) a neodvratně by následovalo obvinění veřejného činitele ze zavinění vzniku škodlivého následku (havárie, zranění) v důsledku jeho nečinnosti. I to má nepochybně ústavní rozměr a souvislost s ústavně definovaným smyslem existence a jednání orgánu veřejné moci. Jistě, nelze nikdy vyloučit, že za úkonem policisty může stát nesprávná úvaha. To je ovšem řešitelné následně (stížností, náhradou škody dle zákona č. 82/98 Sb. atd.), primární je povinnost jednat hned s motivací předejít vzniku škodlivého následku. Veřejný činitel v postavení policisty při operativním zákroku nemá komfort správního orgánu, čas a různé prostředky k dosažení zamýšleného legitimního cíle (formalizované dokazování, ověřování, opakované upozornění, pořádkové pokuty), a proto po něm také nelze požadovat v jednání limity, které existenci takových podmínek předpokládají.

(31) Jestliže žalobkyně své nezpochybnitelné právo vyjádřit svobodně názor vnímá čistě subjektivně (moje právo) bez ohledu na stejná nebo stejně chráněná práva jiných osob (objektivizující princip - jejich práva), pak je sice její postoj pochopitelný, nikoli však správnější.

(32) Je zřejmé, že v uvedeném smyslu chování policisty nevybočilo z rámce jeho kompetence a pravomoci, sledovalo účel, pro který mu pravomoc a kompetence byly svěřeny a přitom práva žalobkyně vlastně vůbec nebyla dotčena. Sankce, která byla žalobkyni za přestupek dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb. uložena, je rozhodně nejmírnější možná [§ 11 odst. 1 písm. a) citovaného zákona]. Správní orgán tuto skutečnost (nejmírnější sankci) nezpochybňuje a žalobkyně z hlediska přiměřenosti ani nemůže.

(33) V zohlednění naznačeného rozdílu okolností a vnímání práva spočívá aplikovatelnost citovaného rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 18. 2. 2010 ve věci I. ÚS 1849/08 i na tento případ. Podle názoru Nejvyššího správního soudu jsou obecné zásady jednání orgánů veřejné moci, tedy i veřejných činitelů, nadále pro případy nezbytnosti operativního jednání veřejného činitele specifikovány shora citovaným usnesením Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998 ve věci I ÚS 263/97.

(34) Nejvyšší správní soud, po zvážení všech relevantních skutečností a úvah dospívá k závěru, že žádný z uplatněných kasačních důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) nebyl prokázán (zčásti se jedná o skutková tvrzení a právní úvahy stojící zcela mimo předmět řízení), právní závěr Krajského soudu v Brně logicky vyplývá z provedených důkazů a je věcně správný. Kasační stížnost je tedy nedůvodná a Nejvyšší správní soud ji proto zamítl dle § 106 odst. 1 věta druhá s. ř. s.

(35) O nákladech řízení tento soud rozhodl dle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Podle principu úspěchu v řízení žalobkyni toto právo nepřísluší a žalovanému žádné zvláštní náklady v souvislosti s jeho úřední činností nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. srpna 2011

JUDr. Josef Baxa
předseda
senátu